

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Lisätalousarvioesitys: Vauhtia kasvuun, koronan hallintaa ja haittojen korjaamista

25.5.2021

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen

Kolmannen lisätalousarvioesityksen vaikutukset valtion talouteen

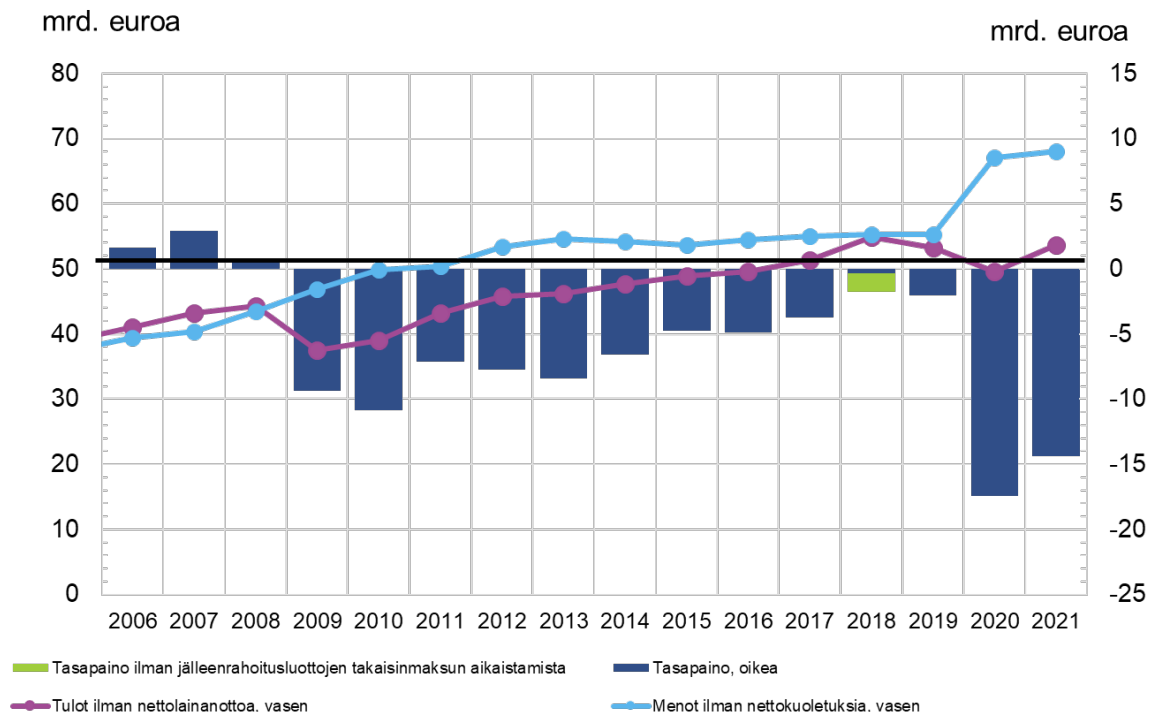
Vuoden 2021 kolmas lisätalousarvioesitys

- Menot +2 172 milj. euroa
- Tulot -185 milj. euroa
- Tasapaino -2 357 milj. euroa

Budjettitalouden tasapaino

- Varsinaisten tulojen 185 milj. euron vähennys ja määrärahojen 2 172 milj. euron lisäys → 3. lisätalousarvioesitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta noin 2 357 milj. eurolla, josta noin 117 milj. euroa liittyy EU-rahoitteiseen RRF-kokonaisuuteen.
- Valtion nettolainanotoksi v. 2021 arvioidaan noin 14,4 mrd. euroa.

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

Tasapaino:

2017 (TP): -3,7 mrd. euroa

2018 (TP): -0,4 mrd. euroa

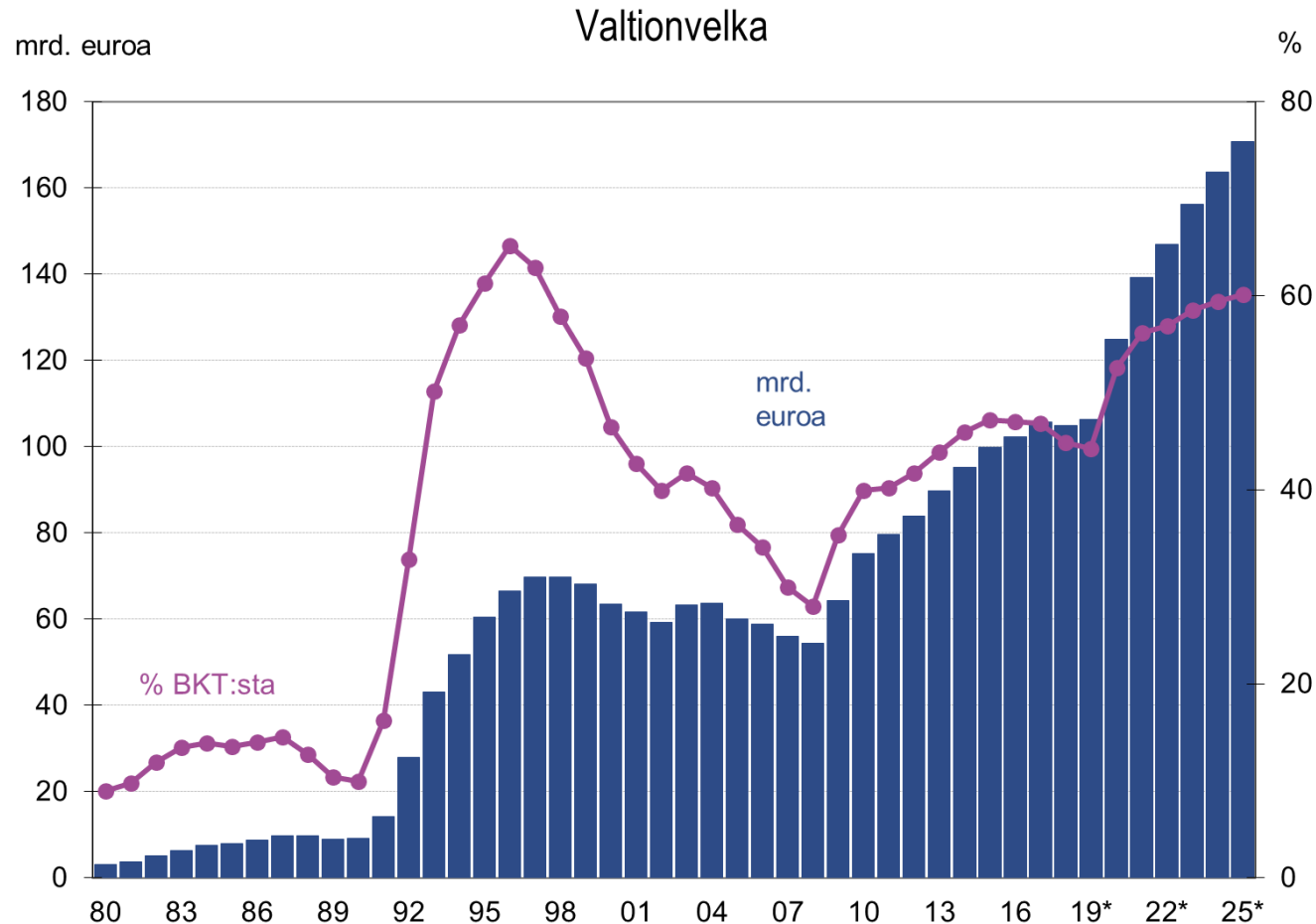
2019 (TP): -2,0 mrd. euroa

2020 (TP): -17,4 mrd. euroa

2021 (LTAE3): -14,4 mrd. euroa

Lähde: Valtiovarainministeriö 24.5.2021

Valtionvelan määrän vuoden 2021 lopussa arvioidaan olevan noin 139,3 mrd. euroa, mikä on noin 56 % suhteessa BKT:hen.

Lähde: Valtiovarainministeriö 24.5.2021

Valtiontalouden kehysmenot vuodelle 2021 noin 53 mrd. euroa

- Kehyksen ulkopuolella ovat mm. koronaan välittömästi liittyvät terveysturvallisuuden kustannukset sekä EU:n elpymisvälineen menot.
  - Kehyksen ulkopuolisiin menoihin ehdotetaan yhteensä 950 milj. euron lisäystä
  - EU:n elpymisvälineen tulot tuloutuvat valtion talouteen myöhemmin
- Koronavirusepidemiasta epäsuorasti johtuviin mutta välttämättömiin tarpeisiin päätettyä kehysvarausta korotetaan aiemmasta 500 milj. eurosta 1 850 milj. euroon. Kyse on kertaluonteisista ja finanssipoliittisesti pakollisista menoista.
  - Sisältönä mm. yritysten ja elinkeinoelämän tukeminen sekä eri väestöryhmille aiheutuvien haittojen lievittäminen
  - Jos edellä mainittuja menoja aiheutuu vähemmän kuin mihin kehyksessä on varauduttu, erotusta ei käytetä muiden menojen lisäämiseen.
  - Varauksesta käytetään tässä lisätalousarvioesityksessä 1 113 milj. euroa. Kaikkiaan varauksen käyttö on aiemmat lisätalousarvioesitykset mukaan lukien 1 529 milj. euroa. Varausta jää jäljelle 320 milj. euroa.

Kolmannen lisätalousarvioesityksen pääsisältö

- Suomen kestävän kasvun ohjelma käynnistyy
- Elinkeinopoliittiset ja kasvua luovat toimenpiteet
- Eräiden investointien aikaistaminen
- Suoraan koronasta johtuvat menotarpeet
- Koronan lapsille ja nuorille aiheutuneiden haittojen lievitys

Suomen kestävän kasvun ohjelma käynnistyy

- Toimenpiteet vauhdittavat tutkimusta, työllisyyttä ja hoitovelan purkamista.
- Lisätalousarvioesityksessä varaudutaan myös maksamaan EU:n maaseuturahaston elpymisvälineestä rahoitettavista toimenpiteistä aiheutuvia menoja yhteensä 91,65 milj. euroa.
- Maaseuturahaston elpymisvälineen lisärahoitus on kokonaan EU:n rahoittamaa.

	Määräraha ja valtuus yhteensä	Vuoden 2021 määräraha vaikutus
Pilari 1 Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa	48,5	31,4
Pilari 2 Digitalisaation ja datatalouden avulla vahvistetaan tuottavuutta ja tuodaan palvelut kaikkien saataville	9,5	9,5
Pilari 3 Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestävän kasvun vauhdittamiseksi	134,9	30,9
Pilari 4 Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen	45	45
Yhteensä	237,8	116,8

Elinkeinopoliittisia ja kasvua vauhdittavia toimia

- Lisätalousarvioesityksessä ehdotetaan useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on koronasta yrityksille aiheutuvien haittojen lievittäminen.
- Lisäksi huojennetun maksujärjestelyn jatko vuonna 2021 vähentää valtion verotuloja arviolta noin 249 milj. eurolla.

Asia	Milj. euroa
Itäisen suunnan hankeyhtiön pääomittaminen	6
Uusien liikennehankkeiden valtuudet	268
Kouvola–Kotka/Hamina -radan parantamisen valtuuden korotus	33,5
Kestävä matkailu 2030 -ohjelmaan perustuva valtuus yöjunakaluston hankintaan	40
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan valtuuden kasvattaminen akkuarvoketjujen tukemiseksi	40
Terveysalan kasvustrategian toimeenpano ja rokote-ekosysteemin tukeminen valtuutta kasvattamalla	6
Laivanrakennuksen innovaatiotuen valtuuden kasvattaminen	19,4
Turveyrittäjien tukeminen turpeen energiankäytön ennakoitua nopeamman vähentymisen vuoksi	60
Siirto valtioneuvoston rahastoon Finnveran vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan pääomittamiseen	650

Eräiden investointien aikaistaminen vuodelle 2021

- Hallituksen jo aiemmin sopimia toimia

Asia	Määräraha (milj. euroa)
Rajavartiolaitoksen ulkovartiolaivan hankinta	120
Perusväylänpidon rahoituksen aikaistus vuodelta 2022	50
Sote-uudistukseen liittyvät ICT-muutuskustannukset	50

Koronaviruksesta johtuvia menoja

Asia	Määräraha (milj. euroa)
Kuntavaalien siirtämisen kustannukset	5,9
Poliisille koronaviruksesta aiheutuneisiin kuluihin	0,8
Sisärajavallvonnan kustannukset	5,9
Asevelvollisten ruokarahojen kustannukset	7,1
Digi- ja väestötietoviraston koronasta aiheutuvat kustannukset	2,2
Opintolainahyvityksen ehtojen joustavoittaminen	5
Lasti- ja matkustaja-alusvarustamoiden liikennöinnin tuki	23,15
Lisämääräraha henkilöjunaliikenteen ostoon koronatilanteen pitkittymisen vuoksi	11
Julkisen henkilöliikenteen ostot suurilla ja keskisuurilla kaupunkiseuduilla sekä alueellisessa/paikallisessa liikenteessä	22,8
Yritysten kustannustuen IV hakukierros	200
Covid-19-rokotteiden hankinta	233,5
Kanta-palvelun muutokset koronan vuoksi	1,9
Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenojen lisäys mm. testaukseen, sekvensointiin	10
Yrittäjien työmarkkinatukioikeuden ja työttömyysturvan suojaosan korotuksen jatko ajalle 1.7.–30.9.	61

Toimet lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi

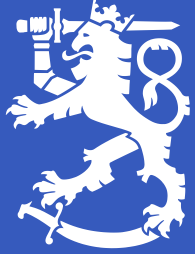
- Kolmannessa lisätalousarvioesityksessä esitetään usealle hallinnonalalle määrärahoja koronavirustilanteen vaikutusten tasoittamiseen lasten ja nuorten keskuudessa.
- Määrärahojen tarkoituksenmukainen ja vaikuttava kohdentaminen varmistetaan kuntien ja muiden kentän asiantuntijoiden kanssa tehtävällä jatkovalmistelulla.

Asia	Määräraha (milj. euroa)
Koronavirustilanteen vaikutusten tasoittaminen koulutuksessa	65
Päihde- ja mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantaminen	39
Poliisin ennalta ehkäisevä toiminta	3
Korkeakoulujen rahoitus	4
Yhteensä	111

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hallituksen päätökset kolmas lisätalousarvio

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

Elinkeinoministerin nostot

- **Elinkeinopoliittisia tavoitteita kasvun vauhdittamiseksi, työllistävien yritysten mahdollisuuksien parantamiseksi sekä suomalaisten työpaikkojen turvaamiseksi**
  - Kustannustuki
  - Akkualan tuki
  - Finnveran tappioriskeihin varautuminen
  - Laivanrakennuksen innovaatiotuki
  - Turvepaketti
  - Junayhteydet
  - Terveysalan tuki

Kustannustuki neljä käynnistyy

- **Kustannustuen neljännen hakukierroksen valmistelut ovat käynnissä**
  - Lisätalousarviossa varataan yhteensä 200 milj. euron lisärahoitus kustannustukeen
  - Kokonaisuudesta lähes 170 miljoonaa euroa on v. 2020 yksityisyrityksien tuesta käyttämättä jääneen määrärahan uudelleenbudjetointia kustannustukeen.

Akkuarvoketjun tukemiseen lisäpanostuksia

- **Akkualan rahoitusta lisätään 40 miljoonalla eurolla Business Finlandin avustusmuotoisen rahoituksen kautta.**
  - Suomen kansallisia tavoitteita tukevien akkualan pilotti- ja demonstraatiohankkeiden sekä kiertotalouteen ja kestävään vihreään kasvuun liittyvien tuotannollisten investointien edistämiseen.
  - Tavoitteena on, että akkuala työllistää ja aikaansaa kasvua eri puolilla Suomea.

Finnveran tappioriskeihin varautuminen

- **Valtiontakuurahastoon tehtäväksi rahastosiirroksi esitetään 650 miljoonaa euroa**
  - Kyseessä on varautuminen tilanteeseen, jossa valtiontakuurahastossa jäljellä olevat varat eivät riittäisi Finnveran vientitakuu- ja erityistakaustoiminnasta syntyvän tappiollisen erillistuloksen kattamiseen.
  - Varautumisella vahvistetaan tuhansia ihmisiä työllistävän ja suuren määrän suomalaisia alihankintayrityksiä työllistävän meriteollisuuden toimintaedellytyksiä.

Laivanrakennuksen innovaatiotukeen lisäys

- Laivanrakennuksen innovaatiotukeen esitetään 19,4 miljoonan euron lisäystä, joka mahdollistaa uusien hankkeiden tukemiseen ja innovaatiotuen enimmäismäärän nostamisen 10 miljoonasta eurosta 15 miljoonaan euroon.

Turvealan yrittäjien ja työntekijöiden tukeminen

- **Lisätalousarvioesitys sisältää 60 miljoonan euron tukikokonaisuuden turvealan yrittäjien ja työntekijöiden tukemiseen**
- Uusi 20 milj. euron valtionavustus turvetuotantokoneiden siirtoon tai romuttamiseen. Tukea koskevan asetuksen valmistelu aloitetaan nopeasti.
- Turveyrittäjien uuden, korvaavan liiketoiminnan tukemiseen ja avustamiseen 3 milj. euroa.
- Alan yrittäjien ja työntekijöiden uudelleenkoulutukseen ja muihin työllistymistä edistäviin toimiin 1,5 milj. euroa
- Turveyrittäjille maksettaviin avustuksiin tai muuhun sopeutusrahaan 30,585 milj. euroa
- Metsitystukeen 4 milj. euroa
- Turvetuotantoalueiden jatkokäyttövaihtoehtoja koskevaan selvitykseen ja tietopakettiin 0,75 milj. euroa
- Tukitoimien resursointiin TE-toimistoissa ja ELY-keskuksissa yhteensä 0,165 milj. euroa.

Junaliikenteeseen tukea

- Kestävä matkailu 2030 -ohjelman mukaisesti liikenne- ja viestintäministeriö korottaa yöliikenteen palvelutasoa VR:n kanssa neuvoteltavassa enintään yhdeksänvuotisessa henkilöjunaliikenteen ostosopimuksessa.
- Lisätalousarvioesitykseen sisältyy 40 miljoonan euron hankintavaltuus uuden yöjunarungon vaunukalustohankintaan.

Terveysalalle tukea

- Terveysalan kasvustrategian toimeenpanoa ja rokote-ekosysteemin kehittymistä tuetaan lisäämällä Business Finlandin avustusmuotoista rahoitusta tähän kokonaisuuteen 6 miljoonalla eurolla.